

Historie bierbrouwerij Sterkselseweg 6-8 6026 EB Maarheeze (1797-1917)

Op 5 augustus 1797 legde Willem van Hooff de eerste steen van het gebouw van de brouwerij aan de Vogelsberg, zoals deze buurt toe heette. Deze brouwerij zou in twee eeuwen uitgroeien tot een internationaal opererend frisdrankenbedrijf (Winters). De brouwerij van Willem van Hooff bevond zich in een goed onderhouden gebouw met een brouwketel, een kuip en een koelkuip.

Het kleine dorpje Maarheeze telde toen 650 inwoners. Samen met Budel, Gastel en Soerendonk vormde Maarheeze de Baronie van Cranendonck, een bezit van de Oranjes. Met de komst van de Fransen in 1794 kwam er een einde aan de Republiek der Verenigde Nederlanden. Er werd volop feest gevierd, waarbij het bier rijkelijk vloeide. In Maarheeze en Soerendonk waren er verschillende dorpsbrouwerijen, maar slechts één in gebruik. In Maarheeze waren er in die tijd maar liefst twaalf tapperijen. Odilia van Hooff-Evers, de weduwe van Jan Van Hooff, moeder van Willem van Hooff, was zeer waarschijnlijk een van de caféhouders. Zij woonde met haar kinderen in het pand dat al in het begin van de negentiende eeuw bekend stond als 'Hof van Holland'. Willem zal vooral vanuit de herberg van zijn ouders bekend zijn geweest met het vak van bierbrouwen. In 1795 erfde zijn moeder een deel van

Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'

<https://heemkundekringcranendonck.nl>

een brouwerij aan de Vogelsberg. Het pand was toen in zeer slechte staat. Willem heeft de nodige investeringen moeten doen om zijn bedrijf goed van start te kunnen laten gaan. Mogelijk is het pand waarin hij zijn brouwerij vestigde ingrijpend verbouwd. Daarom metselde hij op zaterdag 5 aug 1797 een steen in de gevel met de tekst: *“V/VIII/1797 heeft W. van Hooff den I. Steen geleid”*. Al mag er dan ter plaatse al eerder bier gebrouwen zijn, voor de jonge Willem was dat het begin van een nieuwe zelfstandige levensfase. Van de dorpsbrouwerij is verder weinig bekend. Uit de eerste kadastrale gegevens van circa 1830 is slechts een vaag omljnd beeld van biernijverheid bekend. De brouwerij van Willem van Hooff aan de Vogelsberg bevond zich in een klein goed onderhouden gebouw met een brouwketel, een kuip en een koelkuip. De andere brouwerijen in Maarheeze waren dusdanig in verval geraakt dat vanaf deze tijd Willem de enige brouwerij van Maarheeze runde. Hij stierf op 63-jarige leeftijd in 1836.

Zijn oudste zoon Jan werd zijn opvolger. Hij trouwde met Catharina Thijssen. Hun huwelijk bleef kinderloos. Jan stierf al op 48-jarige leeftijd. Zijn kranige weduwe nam de taak als bierbrouwster over.

Lang bleef zij niet alleen, zij hertrouwde in 1850 met de uit Budel afkomstige landbouwer Peter Koekhofs.

De dorpsbrouwerij floreerde in de periode Koekhofs. In 1872 had de brouwer twee arbeiders in dienst. Twee jaar later waren er al vier werknemers. Hun enige dochter Han trouwde in 1873 met Jan Winters, een 25-jarige brouwerszoon uit Sint-Huibrechtslille.

Zo vestigde Jan Winters zich in 1873 in Maarheeze bij zijn vrouw en schoonouders in het woonhuis bij de brouwerij.

Het echtpaar Winters-Koekhofs kreeg maar liefst dertien kinderen, zeven dochters en zes zonen.

Naast het brouwen van bier zette Koekhofs in 1880 ook een mouterij op, om gerst te kiemen. Vanaf 1881 leverde Koekhofs ook mout aan andere Brabantse brouwers.

In 1896 brak er brand uit. De stal en de schuur brandden geheel af. Ook aan het woonhuis ontstond enige rook- en waterschade. De bedrijfsgebouwen bleven gelukkig gespaard. De stal en de schuur werden op dezelfde plaats herbouwd, terwijl ook het dak van het woonhuis werd vervangen door een zogenaamde mansarde- of Franse kap.

Piet Winters, de oudste zoon van Jan Winters, was inmiddels ook werkzaam in de brouwerij. In 1901 overleed Grootvader Piet Koekhofs op 79-jarige leeftijd. Zijn naam bleef echter aan het bedrijf verbonden: *“Bierbrouwerij De Vogelsberg J.Winters-Koekhofs”*

De teloorgang van brouwerij De Vogelsberg.

De brouwerij leverde alleen aan klanten in de directe omgeving. Het bedrijf kabbelde voort totdat brouwer Jan Winters in 1912 overleed.

Nu stond de weduwe Han Winters-Koekhofs voor de taak om met haar zonen de brouwerij overeind te houden. Dat bleek niet eenvoudig. De kwaliteit ging achteruit. De twee oudste zonen kozen een ander beroep. De derde zoon, [Everard Winters](#) moest onder de wapenen bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog (1914). In deze periode werden de brouwactiviteiten gestaakt en werden de brouwketels verkocht.

Na de oorlog kwam Everard terug in het ouderlijk huis. De bierbrouwerij werd echter niet meer opgestart. In plaats daarvan ging Everard ondergisting bier verkopen, dat afkomstig was uit een grote Amsterdamse brouwerij.

Aan de brouwerij was een einde gekomen.

In 1918 begon Everard Winters een limonadefabriek aan de Vogelsberg (1918-1957), het prille begin van een nog steeds bestaande, internationaal opererende frisdrankenindustrie, die echter niet meer van de familie Winters is en nu 'Refresco' heet .

Bronnen:

- Boek Winters vult! Peter Zwaal en Jac. Biemans
(Te lezen in de bibliotheek van de Heemkamer
tijdens openingstijden)

- Aa-kroniek 2007-01 [Van bierbrouwerij tot
frisdrankenfabriek.](#)
[In gesprek met Rob Winters uit Maarheeze door Jac.
Biemans](#)

